

Î N C H E I E R E

04 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Dumitru Mardari
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Inspectoratul de Poliție Rîșcani, mun. Chișinău,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Iurii Sorochin împotriva Ministerului Justiției, Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, Inspectoratului de Poliție Rîșcani, mun. Chișinău cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale poliției, prezentarea scuzelor publice și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 26 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Iurii Sorochin, a fost casată integral hotărârea din 21 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și a fost emisă o hotărâre nouă de admiterea parțială a acțiunii,

c o n s t a ț ă :

La 15 august 2017 Iurii Sorochin a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, Inspectoratului General al Poliției al MAI, Inspectoratului de Poliție Rîșcani, mun. Chișinău cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale poliției, prezentarea scuzelor publice și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul Iurii Sorochin a indicat că la 16 noiembrie 2011 în instanța de judecată a fost înregistrată cauza contravențională privind învinuirea sa în comiterea contravenției prevăzute de art. 78 alin. (2) Cod contravențional.

Reclamantul Iurii Sorochin a invocat că pe cauza dată a fost achitat în rezultatul emiterii deciziei definitive din 22 august 2014.

Reclamantul a mai indicat că pe parcursul a trei ani a fost nevoit să-și demonstreze nevinovăția sa.

Reclamantul Iurii Sorochin a solicitat admiterea acțiunii în temeiul art. 13 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, încasarea în mod solidar din bugetul național și bugetul copârâților în beneficiul său a sumei de 10000 de euro, exprimarea scuzelor publice de către copârâți, încasarea în mod solidar din bugetul național și bugetul

copârâților în beneficiul său a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 21 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea depusă de Iurii Sorochin, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 26 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Iurii Sorochin. A fost casată integral hotărârea din 21 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și fost emisă o nouă hotărâre prin care a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Iurii Sorochin împotriva Inspectoratului de Poliție Rîșcani, mun. Chișinău cu privire la recuperarea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale poliției, prezentarea scuzelor publice și încasarea cheltuielilor de judecată. A fost încasat în beneficiul lui Iurii Sorochin din contul Inspectoratului de Poliție Rîșcani, mun. Chișinău suma de 1000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin acțiunile ilicite ale poliției. În, rest cerințele în privința Inspectoratului de Poliție Rîșcani, au fost respinse. Totodată, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Iurii Sorochin împotriva Ministerului Justiției și Inspectoratului General al Poliției al MAI cu privire la recuperarea prejudiciului material cauzat prin acțiunile ilicite ale poliției, prezentarea scuzelor publice și încasarea cheltuielilor de judecată.

În susținerea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că la 16 noiembrie 2011 în instanța de judecată a fost înregistrată cauza contravențională privind învinuirea lui Iurii Sorochin în comiterea contravenției prevăzute de art. 78 alin. (2) Cod contravențional. Astfel, prin hotărârea din 12 martie 2014 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, a fost admisă contestația lui Iurii Sorochin, a fost declarat nul procesul-verbal cu privire la contravenție intentat în privința lui Iurii Sorochin, în baza art. 78 alin. (2) Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional. Iar, prin decizia din 22 august 2014 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, a fost menținută hotărârea din 12 martie 2014 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău. Astfel, Iurii Sorochin pretinde repararea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești în mărime de 10000 de euro, exprimarea scuzelor publice și încasarea cheltuielilor de judecată de la pârâții/intimați Ministerul Justiției al Republicii Moldova, Inspectoratul General de Poliție, Inspectoratul de Poliție Rîșcani.

La caz, instanța de apel a menționat că prima instanța a concluzionat asupra netemeinicii acțiunii lui Iurii Sorochin, iar în argumentarea soluției sale a indicat că pretențiile lui Iurii Sorochin nu se încadrează în prevederile Legii nr. 1545-XII din 25 februarie 1998, dat fiind faptul că Iurii Sorochin nu a fost supus arestului contravențional, n-a fost reținut, precum și în privința acestuia n-a fost aplicată amenda contravențională de către instanța de judecată, dimpotrivă, prin hotărârea din 12 martie 2014 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău, a fost declarat nul procesul-verbal de constatare a contravenției remis la examinare după competență instanței de judecată, iar procesul contravențional pornit în privința lui Sorochin Iurie a fost încetat.

Instanța de apel a constatat că fiind eronată concluzia primei instanțe, deoarece conform art. 1405 alin. (1) Cod civil, prejudiciul cauzat persoanei fizice prin atragerea ilegală la răspundere penală se repară de către stat integral, indiferent de vinovăția persoanelor de răspundere ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii sau ale instanțelor de judecată. La fel, instanța de apel a punctat că, rațiunea instanței de fond precum că, în speța dedusă judecării nu există nici o hotărâre definitivă prin care Iurii Sorochin să fi fost declarat nevinovat, din care motiv a respins pretențiile de reparare a prejudiciului moral prin prisma Legii privind modul de reparare a

prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, este greșită și contravine conținutului Legii menționate.

Instanța de apel a invocat prevederile art. 3 alin. (1) lit. d), art. 6 lit. c) din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, care statuează expres că în conformitate cu prevederile prezentei legi, este reparabil prejudiciul material și moral cauzat persoanei fizice sau juridice supunerii ilegale la arest contravențional, reținerii contravenționale ilegale sau aplicării ilegale a amenzii contravenționale de către instanța de judecată. Dreptul la repararea prejudiciului, în mărimea și modul stabilit de prezenta lege, apare în cazul adoptării de către instanța judecătorească a hotărârii cu privire la anularea arestului contravențional în legătură cu reabilitarea persoanei fizice.

Instanța de apel consideră că Iurii Sorochin este îndreptățit să solicite repararea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale poliției din contul Inspectoratului de Poliție Rîșcani, mun. Chișinău, or, actele cauzei atestă cu certitudine că procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI nr. 01500828, în privința lui Iurii Sorochin, a fost întocmit de către căpitanul de Poliție a CPs Rîșcani, Nicolae Rotaru.

În conformitate cu prevederile art. 1422 alin. (2) Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral suferințe psihice sau fizice prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc.

Conform art. 1423 Cod civil, mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că indemnizația trebuie să prezinte o justă și integrală despăgubire. În temeiul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, acest criteriu se traduce prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit. Cuantumul despăgubirilor trebuie astfel stabilit, încât acestea să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor și nici venituri nejustificative pentru victimele daunelor.

Instanța de apel a reținut că în privința lui Iurii Sorochin nu a fost aplicată nici o măsură preventivă arest contravențional, în privința acestuia nefiind efectuate nici careva acțiuni speciale de investigație: percheziție, ridicare de obiecte și documente ș.a., în procesul contravențional privind învinuirea reclamantului în comiterea contravenției prevăzute de art. 78 alin. (2) Cod contravențional. În circumstanțele enunțate, având în vedere principiile compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral, suferințele morale cauzate, starea de stres și frustrare cauzate apelantului/reclamant, instanța de apel consideră că suma de 1000 de lei este în măsură de a atenua suferințele psihice și fizice cauzate, fiind echitabilă și suficientă pentru prejudiciul suferit, iar suma solicitată în acest sens de către acesta de 10000 de

euro, este una excesivă.

Instanța de apel consideră că apelul declarat de Iurii Sorochin urmează a fi admis cu casarea integrală a hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri de admitere parțială a acțiunii.

La 14 mai 2019, Inspectoratul de Poliție Rîșcani mun. Chișinău, a declarat recurs împotriva deciziei din 26 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea cererii de recurs recurentul Inspectoratul de Poliție Rîșcani mun. Chișinău a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel o consideră vădit ilegală și neîntemeiată, deoarece instanța de apel la pronunțarea deciziei nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea, a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Recurentul Inspectoratul de Poliție Rîșcani mun. Chișinău a invocat că instanța de apel eronat a concluzionat că Inspectoratul de Poliție Rîșcani mun. Chișinău, urmează a fi obligat la achitarea sumei solicitate de reclamantul Iurii Sorochin, din motivul că la examinarea pricinii în fond și apel nu a fost demonstrată existența faptei ilegale și vinovăției Inspectoratului de Poliție Rîșcani mun. Chișinău.

Recurentul Inspectoratul de Poliție Rîșcani mun. Chișinău a menționat că prevederile Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, reglementează expres, în mod limitativ cazurile și condițiile răspunderii patrimoniale a statului pentru erorile comise de organele de urmărire penală, procuratură și instanțele judecătorești. La fel, a menționat că decizia instanței de apel este total nefondată, deoarece prevederile art. 5 alin. (1) al Legii nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998, prevăd expres că cauzele cu privire la repararea prejudiciului material și moral se examinează în conformitate cu normele de procedură civilă în vigoare. Organul care reprezintă statul în instanța de judecată pe această categorie de cauze este Ministerul Justiției.

Recurentul a invocat prevederile art. 3 alin. (1) al Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998, privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, în care este stipulat că este reparabil prejudiciul material și moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma: reținerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declarație de a nu părăsi localitatea sau țara, tragerii ilegale la răspundere penală; condamnării ilegale, confiscării ilegale a averii, supunerii ilegale la muncă neremunerată în folosul comunității; efectuării ilegale, în cazul urmăririi penale ori judecării cauzei penale, a percheziției, ridicării, punerii ilegale sub sechestru a averii, eliberării sau suspendării ilegale din lucru (funcție), precum și în urma altor acțiuni de procedură care limitează drepturile persoanelor fizice sau juridice; supunerii ilegale la arest administrativ, reținerii administrative ilegale sau aplicării ilegale a amenzii administrative de către instanța de judecată; efectuării măsurilor operative de investigații cu încălcarea prevederilor legislației; ridicării ilegale a documentelor contabile, a altor documente, a banilor, a ștampilelor, precum și în urma blocării conturilor bancare.

Recurentul Inspectoratul de Poliție Rîșcani mun. Chișinău a invocat prevederile art.6 din aceeași Lege nr.1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, în care este indicat că dreptul la repararea

prejudiciului, în mărimea și modul stabilit de prezenta lege, apare în cazul: a) devenirii definitive și irevocabile a sentinței de achitare; b) scoaterii persoanei de sub urmărire penală sau încetării urmăririi penale pe temeiuri de reabilitare; c) adoptării de către instanța judecătorească a hotărârii cu privire la anularea arestului administrativ în legătură cu reabilitarea persoanei fizice; d) adoptării, de către judecătorul de instrucție, în condițiile art. 313 alin. (5) din Codul de procedură penală, în privința persoanei achitate sau scoase de sub urmărire penală, a încheierii privind înfăptuirea, în timpul procesului penal, a măsurilor operative de investigații.

Recurentul Inspectoratul de Poliție Rîșcani mun. Chișinău a invocat că argumentele lui Iurii Sorochin în susținerea acțiunii nu cad sub incidența art. 3 și art.6 al Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, apelantul/intimatul nu beneficiază de dreptul la repararea prejudiciului, în mărimea și modul stabilit de prezenta lege. Prin urmare, având în vedere faptul că prevederile Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, reglementează expres, în mod limitativ cazurile și condițiile răspunderii patrimoniale a statului pentru erorile comise de organele de urmărire penală, procuratură și instanțele judecătorești, circumstanțele cazului dedus judecării nu se încadrează în cazurile reparării prejudiciului cauzat persoanei fizice.

Recurentul a menționat că la caz intimatul Iurii Sorochin nu a fost supus arestului și nu a fost reținut contravențional, iar deși intimatul susține că neîntemeiat a fost atras la răspundere contravențională și neîntemeiat a fost sancționat cu amendă contravențională, în condițiile Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, repararea din bugetul de stat a prejudiciului material și moral în urma acțiunilor ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, survine în circumstanțele în care persoana a fost ilegal arestată, reținută contravențional sau i s-a aplicat ilegal amenda contravențională de către instanța de judecată, or, în cadrul examinării cauzei s-a stabilit că amenda contravențională a fost aplicată lui Iurii Sorochin de agentul constator și nu de instanța de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate din 26 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată participanților la proces la data de 22 martie 2019, prin scrisoarea de expediere nr. 3230 (f.d. 147), fiind recepționată de recurentul Inspectoratul de Poliție Rîșcani mun. Chișinău la 25 martie 2019, fapt indicat expres în cererea de recurs (f.d. 152).

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că recursul, a fost depus de Inspectoratul de Poliție Rîșcani mun. Chișinău, la data de 14 mai 2019, cu respectarea termenului prevăzut la art. 434 Cod de procedură civilă.

La 10 iunie 2019, în adresa intimaților Iurii Sorochin, Ministerul Justiției, Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, Ministerul Afacerilor Interne a fost expediată copia recursului declarat de Inspectoratul de Poliție Rîșcani mun. Chișinău, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 19 iunie 2019 Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor

Interne a depus referință, prin care a solicitat a fi considerat admisibil recursul declarat de Inspectoratul de Poliție Rîșcani mun. Chișinău (f.d. 164-167).

Intimații Iurii Sorochin, Ministerul Justiției, Ministerul Afacerilor Interne nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referință în termenul stabilit.

Examinând temeiurile recursului declarat de Inspectoratul de Poliție Rîșcani mun. Chișinău, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Inspectoratul de Poliție Rîșcani mun. Chișinău, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat de Inspectoratul de Poliție Rîșcani mun. Chișinău, se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială, sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul, exercitat conform secțiunii a II-a, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute la art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel.

Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii, sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii, doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă

că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor, stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă. Din recursul declarat de Inspectoratul de Poliție Rîșcani mun. Chișinău, nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanța de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanța inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Inspectoratul de Poliție Rîșcani mun. Chișinău.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 alin. 1 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat Inspectoratul de Poliție Rîșcani mun. Chișinău împotriva deciziei din 26 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Iurii Sorochin împotriva Ministerului Justiției, Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, Inspectoratul de Poliție Rîșcani mun. Chișinău cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale poliției, prezentarea scuzelor publice și încasarea cheltuielilor de judecată.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Dumitru Mardari

Nina Vascan